

[J. P. Nielsen.]

i Sønderjylland og for den sønderjyske Befolkning ved Genforeningen. Landsdelen var udpint og blev udpint til det sidste. Billedligt kan man ligne den ved en afklædt Gaard. Det er Danmark, der ved en uafbrudt Række af Hjælpeforanstaltninger har bragt Sønderjylland paa Fode igen, og det er gaaet fremad paa alle Omraader. Paa Landbrugets Omraade er der sket store Fremskridt. Der er oprettet over 1 400 nye Landbrugshjem, Jorden er blevet merglet, og hertil har den danske Stat anvendt over 1 Mill. Kr., Jorden er blevet grundforbedret, og hertil har den danske Stat ydet et Tilskud af ca. 3 Mill. Kr. Staten har foretaget store Inddæmnings- og Afvandingsarbejder; alene Tønder Marsk har kostet den danske Stat over 5 Mill. Kr.

Industri, Handel og Haandværk har stadig befundet sig i Fremskridtets Tegn. I de sidste Aar har den specielle Industri, som vi har i Sønderjylland, Teglværksindustrien, været fuldt beskæftiget, og den har sikkert nu fundet sin Plads inden for dansk Erhvervsliv.

Og hvorledes er det gaaet med vor Handel, særlig i disse sidste Aar, hvor man har klaget sig fra alle Sider? Ja, herom har jeg søgt at skaffe Oplysninger ved at henvende mig til Formanden for Handels-sammenslutningen i Sønderjylland, Borgmester Fink, og jeg har faaet Oplysninger fra den By, hvor han er Borgmester. Det viser sig, at den skattepligtige Indkomst for den lille By, som Aabenraa er, er fra 1932 til 1934 steget med ca. 2 Mill. Kr. I 1932 var den 8 137 000 Kr., i 1933 8 888 000 Kr., men i 1934 9 917 000 Kr., altsaa fra 1933 til 1934 en Stigning paa over 1 Mill. Kr. Da nu saadan en lille Provinsbys Befolkning selvfølgelig ikke kan skaffe sig de Indtægter ved at sidde og betjene hinanden, barbære hinanden og sælge Kaalhoveder til hinanden, men har deres Handel fra Oplandet, saa siger det sig selv, at ogsaa Oplandets Købekraft er steget i Tiden fra 1933 til 1934, og Oplandet, ja, det er Landbefolkningen; der har dog altsaa været noget forøget Købekraft i vor Landbefolkning dernede.

Vort Vejnet i Sønderjylland var efter Krigen saadan, at man helst skulde være i Besiddelse af Træskostøvler eller Flyvemaa-

skine for at komme rundt. Nu har vi nogle af de prægtigste og bedste Veje, der eksisterer, i hvert Fald for alle Hovedforbindelsernes Vedkommende, og hvad Sognevejene angaar, er vi i fuld Gang med at gøre dem i Stand. Hertil har den danske Stat foruden det normale Tilskud fra Vej fonden, som vore Amter faar ligesom de andre Amter, ydet et Tilskud paa ca. 20 Mill. Kr.

Vore Havne er udbygget og moderniseret; den gamle umoderne Pontonbro over Allsund er blevet afløst af en smuk Højbro.

Og paa det kulturelle Omraade, hvad er der ikke dør skabt fra dansk Side, siden den preussiske Tvangsskole, hvor man gik saa vidt, at man udspionerede Børnene paa deres Vej til og fra Skolen for at høre, om de talte deres Modersmaal, blev afløst af den frie, danske Folkeskole med to Retninger, en, hvor Undervisningsproget er Tysk, og en, hvor Undervisningsproget er Dansk, og hvor Befolkningen, det vil sige Forældrene, frit kan vælge, hvilken af disse to Skoleafdelinger de vil sende deres Børn til. Og endelig vil jeg nævne Retten til at oprette Skoler og Tilskuddene til dem. Det tyske Mindretal har jo i særlig Grad benyttet sig af denne Ret, idet vi nu, spredt ud over Landsdelen, har ikke mindre end, saa vidt jeg husker, 56 tyske Privatskoler.

Paa Sygeplejens Omraade nævner jeg, at vi har faaet det store nye Statshospital i Augustenborg for nervelidende og sindsyge. Nu sker der en stor Udvidelse af Statshospitalet i Sønderborg, saaledes at det bliver en mindre Udgave af Rigshospitalet i København. Det faar sine tre Afdelinger, en medicinsk og en kirurgisk Afdeling og en Afdeling for Kvindesygdomme, hvortil er knyttet en Fødeafdeling.

Vil man saa endelig have et Bevis paa, at det dog ikke er gaaet helt galt i Sønderjylland i de 15 Aar, saa kan vi bare tage de Opsparinger, som Befolkningen dernede har været i Stand til at præstere. I 1913—14 havde den sønderjyske Befolkning i sine Sparekasser 89 Mill. Mark og i Bankerne 33 Mill. Mark, tilsammen 122 Mill. Mark, som gik tabt ved Markens Sammenbrud. I Øjeblikket har vore Sparekasser 52 Mill. Kr., som Befolkningen har været i Stand til at opspare, og vore Banker har 42 Mill. Kr., tilsammen 94 Mill. Kr. Altsaa, al den Tale om, at Sønderjylland er blevet en Fat-